

ΝΟΜΙΚΟ ΒΗΜΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΒΡΑΒΕΙΟ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΜΟΣ 70 – ΤΕΥΧΟΣ 1
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2022

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΛΕΤΕΣ

- 3 Οι οπλαρχηγοί στο Ναύπλιο (1834) (Η. Γ. Αναγνωστόπουλος)
16 Οι αλλαγές του ν. 4800/2021 στην κακή άσκηση της γονικής μέριμνας (Κ. Δ. Παντελίδου)
31 Η επίδραση εμφαντικών [κατευθυντήριων] διατάξεων του αναθεωρημένου ΚΠΔ στην αποδεικτική διαδικασία. Ειδικώς, το τεκμήριο αθωόπτας και το βάρος αποδείξεως (Ν. Δεληδήμος)

ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 60 ΜΕφΠειρ 396/2020 (Ναυτ. δικ.) Μέτρα «δέουσας επιμέλειας» τραπεζών έναντι του πελάτη προς καταπολέμηση της νομιμοποίησεως εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Σ. Ελ. Ιωακειμίδης)
76 ΕιρΑ8 241/2021 (Ασφ. Μ.) Το δικαστήριο, που είναι καθ' ύλην αρμόδιο για την κύρια αγωγή είναι καθ' ύλην αρμόδιο και για την εκδίκαση της διαφοράς σε επίπεδο ασφαλιστικών μέτρων (Α. Εμ. Πλεύρη – Σ. Οδ. Τσαχιρίδης)
104 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠ (Σ. Ο. Χούρσογλου)
110 ΣτΕ 1496/2021 Όταν η Ελλάδα τιμωρεί τους ήρωες (Α. Π. Αργυρός)
151 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΣτΕ (Κ. Π. Σαμαρτζής)
168 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΕΔΔΑ 2021 (Α' ΜΕΡΟΣ – ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ) (Β. Χειρδάρης)
197 ΔΕΕ της 29.4.2021 Υπόθεση "X" (C-665/20 PPU) (Δ. Αρβανίτης)
209 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΔΕΕ (Γ. Ν. Τζίφα)
214 ΆΛΛΟΔΑΠΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ – Ιταλικό Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο – Σε Ποινική Ολομέλεια Απόφαση υπ' αριθ. 51/2020 Ζητήματα αξιοποίησης ευρημάτων τηλεφωνικών παρακολουθήσεων υπό το πρίσμα ιδίως της ιταλικής ποινικής νομολογίας (Ν. Β. Κουκλουμπέρης)

ΘΕΜΑΤΑ

- 226 Η ποινή της ισόβιας κάθειρξης και το έγκλημα της ανθρωποκτονίας με δόλο (με αφορμή το ν. 4855/2021) (Δ. Καραγκούνης)
233 Η μετάβαση από την καθαρεύουσα στη δημοτική για τη νομική γλώσσα: προσπάθειες, εμπόδια, αποτελέσματα (Κ. Βαδάση – Κ. Θ. Φραντζή)

298 ΑΚ, ενώ γενεσιουργός λόγος της οφειλής των μισθωμάτων είναι η σύμβαση μισθώσεως σύμφωνα με το άρθρο 574 ΑΚ. Εκ του λόγου ότι η αποζημίωση χρήσης δεν έχει το χαρακτήρα μισθώματος, δεν υπάρχει δήλη ημέρα καταβολής-πληρωμής (ως προς την αξίωση της αποζημίωσης χρήσης) και δεν δύναται να ζητηθούν τόκοι από δήλης ημέρας (ΑΠ 565/1996 Ελληνη 38. 106, ΕφΑθ 7483/2000 Ελληνη 42. 222 και Βαθρακοκοίλη, EPNOMAK, άρθρο 601, αριθ. 37).

Πρέπει, επομένως, η αγωγή, κατά το μέρος, που κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω κι ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, εφόσον καταβλήθηκε και το απαιτούμενο τέλος δικαστικού ενοτήμου με τις αναλογούσες σ' αυτό προσαυξήσεις υπέρ τρίτων [βλ. υπ' αριθ. ... ηλεκτρονικό παράβολο και την από 23.09.2021 εξόφλησή του στην τράπεζα «... Α.Ε» (σχετ. Α1-Α2 προτάσεων ενάγουσας)], για το δε παραδεκτό συζήτησή της, κατά την νομική σκέψη υπό III, που προηγήθηκε, δεν απαιτείται η προσκόμιση του ενημερωτικού εντύπου του άρθρ. 3 § 2 v. 4640/2019. Λόγω δε της ερημοδικίας της εναγομένης, τα συγκροτούντα την ιστορική βάση της υπό κρίση Β' αγωγής και επιδεικτικά ομολογίας πραγματικά περιστατικά θεωρούνται ομολογημένα, κατ' άρθρ. 352 § 1 ΚΠολΔ και, αφού, δεν υφίσταται ένοταση αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενη, πρέπει να γίνει δεκτή η αγωγή ως βάσιμη και από ουσιαστική άποψη και να υποχρεωθεί η εναγόμενη να καταβάλει στην ενάγουσα το συνολικό ποσό των επτά χιλιάδων τριακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και ογδόντα λεπτών (7.325,80 €) με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της Β' αγωγής και μέχρι την εξόφληση, ενώ το αίτημα περί κήρυξης της απόφασης ως προσωρινά εκτελεστής πρέπει να γίνει δεκτό κατ' άρθρο 910 περ. 1 και 2 ΚΠολΔ. Τέλος πρέπει να οριστεί το παράβολο ερημοδικίας, κατ' άρθρο 495 επ., 501, 505 αριθ. 2 και 591 § 1 ΚΠολΔ, για την περίπτωση άσκησης ανακοπής ερημοδικίας από την απολεπίσμενη εναγόμενη, την οποία και βαρύνουν τα δικαστικά έξοδα της ενάγουσας, κατά το διατακτικό.

Για τους λόγους αυτούς

Συνεκδικάζει ερήμην της εναγόμενης την από 14.01.2020 Α' αγωγή με αριθ. ΓΑΚ/ΕΑΚ: .../15.01.2020 και την από 29.06..2021 Β' αγωγή με αριθ. ΓΑΚ/ΕΑΚ: .../30.06.2021.

Ορίζει το παράβολο ερημοδικίας στο ποσό των

εκατόν είκοσι (120,00) ευρώ.

Απορρίπτει ότι κρίθηκε απορριπτέο.

Δέχεται εν μέρει την Α' αγωγή με αριθ. ΓΑΚ/ΕΑΚ: .../15.01.2020.

Υποχρεώνει την εναγόμενη να καταβάλει στην ενάγουσα ως αποζημίωση χρήσης το συνολικό ποσό των επτά χιλιάδων διακοσίων ευρώ (7.200 €), με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της Α' αγωγής με αριθ. ΓΑΚ/ΕΑΚ: .../15.01.2020 και μέχρι την εξόφληση, ήτοι από την 23.01.2020.

Κηρύσσει την απόφαση προσωρινά εκτελεστή ως προς την παραπάνω καταψηφιστική της διάταξη.

Επιβάλλει τη δικαστική δαπάνη της ενάγουσας σε βάρος της εναγομένης, την οποία ορίζει στο ποσό των δέκα έξι ευρώ (216,00 €).

Δέχεται εν μέρει τη Β' αγωγή με αριθ. ΓΑΚ/ΕΑΚ: .../30.06.2021.

Υποχρεώνει την εναγόμενη να καταβάλει στην ενάγουσα το συνολικό ποσό των επτά χιλιάδων τριακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και ογδόντα λεπτών (7.325,80 €) με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της Β' αγωγής με αριθ. ΓΑΚ/ΕΑΚ: .../30.06.2021 και μέχρι την εξόφληση, ήτοι από 02.07.2021.

Κηρύσσει την απόφαση προσωρινά εκτελεστή ως προς την παραπάνω καταψηφιστική της διάταξη.

Επιβάλλει τη δικαστική δαπάνη της ενάγουσας σε βάρος της εναγομένης, την οποία ορίζει στο ποσό των διακοσίων είκοσι ευρώ (220,00 €).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

**Ειρηνοδικείο Αθηνών
Αριθ. 241/2021**

Δικαστής: **Σ. Παρασκευοπόύλου**, Ειρηνοδύκης
Δικηγόροι: **Μ. Τριανταφύλλη, Ε. Μπατσούλη**

Επί αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων καθ' όλην αρμόδιο είναι το Δικαστήριο στο οποίο θα υπαγόταν και η κύρια αγωγή. Οι διαφορές μεταξύ συνδιοκτητών, που αναφένονται από τη σχέση της οροφοκτησίας υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Μονομελών Πρωτοδικείων. Εργασίες σε πρασίδια. Η λήψη ασφαλιστικών μέτρων προσωρινής ρύθμισης κατάστασης για διαφορά, που πηγάζει από τη σχέση της οροφοκτη-

σίας υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Παραπεμπική απόφαση ασφαλιστικών μέτρων στο Δικαστήριο, που θα υπαγόταν η κύρια αγωγή. Συμψηφισμός δικαστικών εξόδων λόγω του δυσερμήνευτου του εφαρμοζόμενου κανόνα δικαίου (Άρθρα 17 αριθ. 3, 683, 731, 732, 46, 179 ΚΠολΔ).

Σύμφωνα με το άρθρο 17 § 3 ΚΠολΔ, όπως αυτό ισχύει μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4335/2015 (1.1.2016), στην αρμοδιότητα των Μονομελών Πρωτοδικείων υπάγονται πάντοτε, με την επιφύλαξη του άρθρου 14 § 1, περ. γ', οι διαφορές ανάμεσα στους ιδιοκτήτες ορόφων ή διαμερισμάτων από τη σχέση της οροφοκτησίας, καθώς και οι διαφορές ανάμεσα στους διαχειριστές ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και στους ιδιοκτήτες ορόφων και διαμερισμάτων, ενώ στο άρθρο 14 § 1 του ίδιου Κώδικα με τον ίδιο νόμο προστέθηκε νέα περίπτωση γ' κατά την οποία στην αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου λόγω ποσού υπάγονται οι διαφορές ανάμεσα στους ιδιοκτήτες ορόφων ή διαμερισμάτων από τη σχέση της οροφοκτησίας και οι διαφορές ανάμεσα στους διαχειριστές ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και στους ιδιοκτήτες ορόφων και διαμερισμάτων, που αφορούν κοινόχρηστες δαπάνες, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000,00) ευρώ. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου (βλ. σ. 9), η αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, που προβλέπεται στο νέο άρθρο 14 § 1 περ. γ' αφορά σε «διαφορές, που αφορούν κοινόχρηστες δαπάνες και υπάγονται στην καθ' ύλην λόγω ποσού αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων. Οι διαφορές αυτές δεν δημιουργούν πολύπλοκα νομικά ζητήματα, ώστε να υπάγονται συλλήβδην χωρίς διαφοροποιήσεις ανάλογα με την αξία του αντικειμένου τους στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 17 § 3, ενώπιον των συχνά δυσχερών νομικών θεμάτων, που παρουσιάζουν, συνεχίζουν να εκδικάζονται αποκλειστικά από το Μονομελές Πρωτοδικείο». Από τη διατύπωση του άρθρου 17 § 3 ΚΠολΔ προκύπτει ότι δύο είναι τα στοιχεία, που καθορίζουν την υλική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου στις υποθέσεις αυτές: α) η διαφορά μεταξύ οροφοκτητών και β) η διαφορά αυτή να προέρχεται από τη σχέση της οροφοκτησίας (οριζόντιας ή κάθετης), μεταξύ αυτών (οροφοκτητών), ανεξάρτητα εάν αφορά τις διαφορές

ιδιοκτησίας τους, ή τα κοινά μέρη της οικοδομής ή του οικοπέδου. Σαν τέτοιες διαφορές πρέπει να νοηθούν, μεταξύ άλλων, εκείνες, που αναφέρονται: αα) στην ερμηνεία και εφαρμογή του ν.3741/1929, των άρθρων 1002 και 1117 του ΑΚ και του ν.δ. 1024/1971, ββ) στην ερμηνεία και εφαρμογή των συντατικών της οροφοκτησίας πράξεων και κατά τα άρθρα 4 § 1 και 13 του ν. 3741/1929 ειδικών συμφωνιών και του κανονισμού της οροφοκτησίας και γγ) στις διενέξεις γενικά μεταξύ των οροφοκτητών και της ίδιας οροφοκτησίας ως άνω προς τα εκατέρωθεν δικαιώματα και υποχρεώσεις τους. Δηλαδή, πρώτον, στην με τη διάταξη αυτή θεοπιζόμενη εξαιρετική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου υπάγονται οι διαφορές από τη σχέση της κατ' όροφον ιδιοκτησίας του ν. 3741/1929, μετά δε την ισχύ του ν.δ. 1024/1971 και από τη σχέση της κάθετης ιδιοκτησίας (ΕφΑθ 3218/1991, Ελληνη 1992/389, ΑΠ 450/1977, ΝοΒ 1978 39), που ανακύπτουν μεταξύ των διαχειριστών και των ιδιοκτητών ορόφων ή διαμερισμάτων ή οικοδομημάτων, μεταξύ των επιμέρους κυρίων ορόφων ή διαμερισμάτων ή οικοδομημάτων ή μεταξύ κυρίων και επικαρπωτή, όχι όμως κατά τρίτων νομέων ή κατόχων, ούτε με τον μισθωτή (βλ. Κεραμέας - Κονδύλης - Νίκας, ερμηνεία ΚΠολΔ Τ.Ι. 2000, άρθρο 17, αριθ. περ. 2, 3, σ. 59, Μαργαρίτης Μ. «Ερμηνεία ΚΠολΔ τ. Ι.2012» άρθρο 17 αριθ. περ. 12, σ. 56, όπου και παραπέμπει στη νομολογία). Δεύτερον, οι διαφορές πρέπει να είναι συναφείς προς την εφαρμογή του ν. 3741/1929 ή του ν.δ. 1024/1971 και προς την ενάσκηση ή εκπλήρωση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, που απορρέουν από τους άνω νόμους ή του προβλεπόμενου από αυτούς και καταρτισθέντος κανονισμού. Οι διαφορές είναι αδιάφορο αν είναι χρηματικές ή αν αναφέρονται σε πράξεις ή παραλείψεις των συνιδιοκτητών ή του διαχειριστή αφού ο νόμος δεν κάνει καμία διάκριση. Είναι δυνατόν να αφορούν όχι μόνο τα κοινά πράγματα της αδιαίρετης συνιδιοκτησίας, αλλά και τα πράγματα της αποκλειστικής ιδιοκτησίας καθενός από τους συνιδιοκτήτες (Β. Βαθρακοκοίλης ΚΠολΔ 1994, άρθρο 17 αριθ. 7, όπου και παραπομπές σε θεωρία, Τζίφρας Π. Ασφαλιστικά Μέτρα, έκδοση β' 1976, σ. 315, ΑΠ 528/1987, ΝοΒ 36. 1411). Το κριτήριο, επομένως, για να χαρακτηριστεί μία διαφορά μεταξύ οροφοκτητών ως προερχόμενη από τη σχέση της οροφοκτησίας είναι το

εάν πραγματικά η συγκεκριμένη διαφορά ή διένεξη προκύπτει από αυτήν την ίδια την σχέση της κατ' όροφο ιδιοκτησίας, ανεξάρτητα από τη σχέση του ουσιαστικού δικαίου, στην οποία στηρίζεται (π.χ. εντολή, νομή, κύριότητα κλπ) ή από άλλη σχέση, άσχετη και τυχαία με την ειδική σχέση της οροφοκτησίας. Επομένως, όλες οι διαφορές μεταξύ συνιδιοκτητών ή μεταξύ διαχειριστή πολυκατοικίας και των συνιδιοκτητών, που προέρχονται από την σχέση της κατ' όροφον ιδιοκτησίας (οριζόντιας ή κάθετης), με εξαίρεση αυτές, που αφορούν σε κοινόχρηστες δαπάνες οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000,00 ευρώ, υπάγονται αποκλειστικά και μόνο στην υλική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, που δικάζει κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Κατά συνέπεια, η λήψη των ασφαλιστικών μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης σε σχέση με τις παραπάνω διαφορές υπάγεται στην ίδια ως άνω αρμοδιότητα (Μονομελούς Πρωτοδικείου) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 683, 17 § 3 και 731-732ΚΠολΔ και μόνο αν πρόκειται για διαφορές νομής ή κατοχής μεταξύ συνιδιοκτητών και τρίτου θα έχει αρμοδιότητα το Ειρηνοδικείο (Β. Βαθρακοκοίλης ΚΠολΔ, άρθρο 17, σ. 192-193 αριθ. 7.11, Τζίφρας Π. Ασφαλιστικά Μέτρα έκδοση 1980, σ. 293, 296, ΕιρPόδ 60/2011, ΕιρΚω 65/2017, δημ. ΝΟΜΟΣ).

Με την υπό κρίση αίτηση, οι αιτούντες εκθέτουν ότι ο 4^{ος} εξ αυτών τυγχάνει κύριος μίας οριζόντιας ιδιοκτησίας του ισογείου, ήτοι ενός καταστήματος επιφανείας 49,00 τ.μ. και ενός διαμερίσματος της οικοδομής, που βρίσκεται επί της οδού ... δυνάμει του υπ' αριθ. ... συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Πειραιά ... Ότι η εν λόγω πολυκατοικία αποτελείται από το ισόγειο (ιδιοκτησία του 4^{ου} των αιτούντων) και τρεις υπέρ το ισόγειο ορόφους, στους οποίους ο 1^{ος} των καθ' ων έχει την επικαρπία κατά ποσοστό 1/8 εξ αδιαιρέτου του διαμερίσματος και την πλήρη κυριότητα κατά ποσοστό 2/8 εξ αδιαιρέτου των ... και ... διαμερίσμάτων, ο 2^{ος} των καθ' ων έχει την ψηλή κυριότητα κατά ποσοστό 5/8 εξ αδιαιρέτου και την πλήρη κυριότητα κατά ποσοστό 3/8 εξ αδιαιρέτου του διαμερίσματος και την πλήρη κυριότητα κατά ποσοστό 3/8 εξ αδιαιρέτου των ... και ... διαμερίσμάτων, ο 3^{ος} των καθ' ων έχει την πλήρη κυριό-

τητα κατά ποσοστό 3/8 εξ αδιαιρέτου των και διαμερίσμάτων και η 4^η των καθ' ων έχει την επικαρπία κατά ποσοστό 4/8 εξ αδιαιρέτου του ... διαμερίσματος. Ότι το ισόγειο κατάστημα έχει εκμισθώσει ο 4^{ος} των αιτούντων στην 1^η εξ αυτών ομόρρυθμοι εταίροι της οποίας είναι οι 2^η και 3^η των αιτούντων για το χρονικό διάστημα από ... 2021 έως ... 2025, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως αναψυκτήριο, καφέ, σνακ-μπαρ. Ότι την ... 6. 2021 οι καθ' ων προέβησαν σε εργασίες στην πρασιά της πολυκατοικίας και ειδικότερα αποφάσισαν, συγκαλώντας γενική συνέλευση πολυκατοικίας - χωρίς να κληθεί ο 4^{ος} των αιτούντων (ιδιοκτήτης του ισογείου), καθιστώντας άκυρη την απόφαση αυτή κατά παράβαση του κανονισμού πολυκατοικίας - την ανέγερση μάντρας από οπλισμένο σκυρόδεμα και την τοποθέτηση σε αυτή κιγκλιδώματος όψης ξύλου, συνολικού ύψους 2,5 μέτρων και τη διαμόρφωση της πρασιάς σε κήπο, με αποξήλωση του τοιμέντου, που καλύπτει το προκήπιο, ώστε να υλοποιηθεί η φύτευση, δυνάμει της υπ' αριθ. ...2021 οικοδομικής άδειας, κατά της οποίας ο 4^{ος} των αιτούντων έχει υποβάλει καταγγελία στην αρμόδια Πολεοδομία ... Ότι το ισόγειο κατάστημα ιδιοκτησίας του 4^{ου} των αιτούντων, που μισθώνει η 1^η των αιτούντων διαθέτει δύο εισόδους πρόσβασης (όπως διορθώθηκε), μια βοηθητική από ανοιγόμενη τζαμαρία με σύρτη εσωτερικά (όπως διορθώθηκε) από την οδό ... και την κύρια είσοδο του με σταθερή πόρτα (όπως διορθώθηκε) από την οδό ... Ότι με την ανέγερση της ως άνω περιγραφόμενης μάντρας ύψους 2,5 μέτρων και τη διαμόρφωση του προκηπίου σε κήπο περιμετρικά χωρίς διάνοιξη σε κάποιο σημείο, αποκλείεται η κύρια είσοδος του καταστήματος από πρόσβαση και λόγω αυτού βλάπτεται ουσιαστικά και αχρηστεύεται η εικόνα και η λειτουργία του καταστήματος, καθώς το κατάστημα παύει πλέον να είναι ορατό και προσβάσιμο από την κεντρική του πλευρά - πρόσοψη και γίνεται αντιληπτό μόνο από την πλαϊνή είσοδο επί της οδού ..., ενώ μειώνεται οιμαντικά τόσο ο φυσικός φωτισμός όσο και ο αερισμός του, καθώς η πρόσοψή του είναι επί της πρασιάς. Ότι επειδή οι ως άνω παράνομες και αυθαίρετες ενέργειες των καθ' ων προσβάλλουν την νομή και κατοχή των αιτούντων στην κοινόκτητη και κοινόχρηστη πρασιά της οικοδομής, συντρέχει νόμιμη περίπτωση να παύσουν τη διατάραξη της νομής και της κατοχής

επί του ισογείου καταστήματος, καθώς και να παραλείψουν κάθε μελλοντική προσβολή διατασσόμενοι στην παύση των ως άνω περιγραφόμενων κατασκευών στον εξωτερικό κοινόκτητο και κοινόχρηστο χώρο της πρασιάς και την αποκατάσταση του χώρου αυτού. Με βάση τα παραπάνω πραγματικά περιστατικά, οι αιτούντες ζητούν να υποχρεωθούν οι καθ' ων να παύσουν κάθε προσβολή και διατάραξη της νομής επί του ισογείου καταστήματος, να απαγορευθεί στους καθ' ων οποιαδήποτε μελλοντική προσβολή της νομής και κατοχής τους, να διαταχθεί ως πρόσφορο ασφαλιστικό μέτρο η παύση των εργασιών για την υλοποίηση των ως άνω περιγραφόμενων κατασκευών στον εξωτερικό κοινόχρηστο χώρο της πρασιάς της εν λόγω οικοδομής, να διαταχθεί η εντός δύο ημερών από την λήψη απόφασης του Δικαστηρίου τούτου αποκατάσταση του χώρου της πρασιάς ως είχε πριν την έναρξη των εργασιών, με απειλή εναντίον τους χρηματική ποινή 1.000.000 ευρώ στον καθένα των αιτούντων και προσωπική κράτηση έξι (6) μηνών στον καθένα των καθ' ων και τέλος να καταδικαστούν οι καθ' ων στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης τους.

Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η υπό κρίση αίτηση αναρμοδίως καθ' ύλην εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν στη μείζονα σκέψη της παρούσας, καθώς πρόκειται για διαφορά μεταξύ οροφοκτητών, που πηγάζει από τις σχέσεις της κατ' όροφον ιδιοκτησίας, που υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου (τόσο η κύρια υπόθεση όσο και εν προκειμένω η υπόθεση ασφαλιστικών μέτρων). Επομένως, πρέπει με αυτεπάγγελτη κρίση του Δικαστηρίου αυτού, κατ' εφαρμογή του άρθρου 46 ΚΠολΔ, να κηρυχθεί η αναρμοδιότητά του και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο Δικαστήριο, ήτοι στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών (άρθρο 1 του υπ' αριθ. ... Κανονισμού σχέσεων συνιδιοκτητών πολυκατοικίας). Τα δικαστικά έξοδα των διαδίκων πρέπει να συμψηφιστούν στο σύνολό τους, λόγω της ιδιαίτερα δυσχερούς ερμηνείας των κανόνων δικαίου, που εφαρμόσθηκαν κατ' άρθρο 179 ΚΠολΔ, ενώψει του ότι η παρούσα απόφαση είναι οριστική (ΕφΑθ 2340/2002, δημ ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 2339/1982, Ελληνη 23. 397, Β. Βαθρακοκοιλης ΕρμΚΠολΔ, τόμος Α', 1996, σ. 305, αριθ. 14, 15).

Για τους λόγους αυτούς

Δικάζει αντιμολία των διαδίκων.

Κηρύσσεται το παρόν Δικαστήριο καθ' ύλην αναρμόδιο να δικάσει την κρινόμενη αίτηση.

Παραπέμπει την υπόθεση ενώπιον του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Συμψηφίζει τη δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Το δικαστήριο, που είναι καθ' ύλην αρμόδιο για την κύρια αγωγή είναι καθ' ύλην αρμόδιο και για την εκδίκαση της διαφοράς σε επίπεδο ασφαλιστικών μέτρων

Η ένδικη διαφορά «εισήχθη» στο Ειρηνοδικείο Αθηνών, ως υπόθεση, που αφορούσε στη διατάραξη και προσβολή της συννομής των αιτούντων από τους καθ' ων, λόγω των εργασιών, που εκτελούσαν οι τελευταίοι στην επίμαχη πρασία της πολυκατοικίας και το αίτημα συνίστατο στο να διαταχθεί η παύση των εργασιών αυτών. Ειδικότερα, εκ των αιτούντων ο ένας ήταν ιδιοκτήτης και οι λοιποί μισθωτές οριζόντιας ιδιοκτησίας της πολυκατοικίας, που αφορούσε η αίτηση. Οι δε καθ' ων ήταν ιδιοκτήτες οριζόντιων ιδιοκτησιών της εν λόγω πολυκατοικίας. Το δικαστήριο κατ' εφαρμογή της αρχής iura novit curia, μη δεσμευόμενο από τη νομική βάση την οποία επικαλούνταν οι αιτούντες, έκρινε ότι, στην πραγματικότητα η εν λόγω υπόθεση αφορούσε διαφορά από τη σχέση οροφοκτησίας, που σε επίπεδο τακτικής αγωγής θα υπαγόταν στο αρμόδιο κατά τόπον Μονομελές Πρωτοδικείο και ως εκ τούτου δέχθηκε ότι στο ίδιο δικαστήριο υπάγεται η διαφορά και σε επίπεδο προσωρινής δικαστικής προστασίας, δεδομένου ότι υπάρχει προφανής ταυτότητα του αντικείμενου της διαφοράς, με αποτέλεσμα να διαταχθεί η παραπομπή της εν λόγω υπόθεσης στο αρμόδιο κατά τόπο Μονομελές Πρωτοδικείο. Στη μείζονα πρόταση της σχολιαζόμενης απόφασης περιέχεται εκτενής συγκριτική ανάλυση της συνήθους αρμοδιότητας του Ειρηνοδικείου κατά το άρθρ. 14 § 1 περ. γ' ΚΠολΔ και της εξαιρετικής αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου κατά το άρθρ. 17 αριθ. 3 ΚΠολΔ. Δεδομένου, λοιπόν, ότι οι διάδικοι ήταν ιδιοκτήτες ορόφων της ίδιας οικοδομής, η διαφορά τους, που αφορούσε στις εργασίες, που πραγματοποιούνταν στην επίμαχη πρασία ήταν αντιδικία, που προέκυψε από την ίδια τη σχέση της οροφοκτησίας, η ο-

ποία σε επίπεδο τακτικής αγωγής θα υπαγόταν στην εξαιρετική αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου κατ' εφαρμογή του άρθρ. 17 αριθ. 3 ΚΠολΔ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρ. 683 § 1 ΚΠολΔ: «*Τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται από τα μονομελή πρωτοδικεία*», κατά δε το άρθρ. 683 § 2 ΚΠολΔ (όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρ. 15 § 11 του ν. 4055/2012): «*Αν η κύρια υπόθεση υπάγεται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων, τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται από αυτά*»¹. Από τα ανωτέρω προκύπτει αφενός ότι τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται κατά βάση από τα Μονομελή Πρωτοδικεία και μόνο αν η κύρια διαφορά υπάγεται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, η προσωρινή δικαστική προστασία θα παρασχεθεί από το δικαστήριο αυτό και αφετέρου ότι ισχύει ο κανόνας πως το δικαστήριο, που είναι αρμόδιο για την κύρια διαφορά, θεμελιώνει αποκλειστική αρμοδιότητα για να επιληφθεί της υποθέσεως και σε επίπεδο ασφαλιστικών μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρ. 684 ΚΠολΔ όριζε πριν τη τροποποίησή του με το άρθρ. 44 ν. 4842/2021: «*Αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής σε πολυμελές δικαστήριο, τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται και από το δικαστήριο αυτό*»² και το άρθρ. 697 ΚΠολΔ (όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρ. 1 άρθρ. πέμπτο § 2 του ν. 4335/2015) ως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το άρθρ. 50 του ν. 4842/2021 όριζε ότι: «*Το αρμόδιο, για την κύρια υπόθεση δικαστήριο, όσο διαρκεί η εκκρεμοδικία μπορεί, με αίτηση του διαδίκου, που έχει ένονο μυφέρον, η οποία υποβάλλεται και αυτοτελώς να μεταρρυθμίσει ή να ανακαλέσει ολικά ή εν μέρει την απόφαση, που δέχεται ή απορρίπτει αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ..*», υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης ταυτότητας μεταξύ του δικαιώματος, που είναι αντικείμενο της διαγνωστικής δίκης και αυτού, που είναι αντικείμενο της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων³. Κατόπιν των ανωτέρω αναφερομένων, ορθά και αιτιολογημένα η σχολιαζόμενη απόφαση παρέπεμψε την εν λόγω διαφορά στο αρμόδιο κατά τόπον Μονομελές Πρωτοδικείο κατ' εφαρμογή του άρθρ. 46 εδ. α' ΚΠολΔ, που ορίζει ότι: «*Αν το δικαστήριο δεν είναι καθ' ύλην ή κατά τόπον αρμόδιο, αποφαίνεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και προσδιορίζει το αρμόδιο δικαστήριο στο ο-*

1. Οι διατάξεις του άρθρ. 683 §§ 1 και 2 ΚΠολΔ έμειναν ανεπηρέαστες από τις τροποποιήσεις, που εισήγαγε το άρθρ. 43 του ν. 4842/2021.

2. Ήδη δε το άρθρ. 684 ΚΠολΔ ορίζει ότι: «*Αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής σε πολυμελές πρωτοδικείο ή δευτεροβάθμιο δικαστήριο, τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται και από το δικαστήριο αυτό*».

3. ΤρΕΦΚερ 13/2021, με σχόλιο Σκαρίπα, ΝοΒ 2021. 1190 επ.

ποίο παραπέμπει την υπόθεση», προφανώς για λόγους οικονομίας δίκης και δικαστικής δαπάνης. Αντίθετα, λοιπόν, με ό,τι συμβαίνει με τις άλλες διαδικαστικές προϋποθέσεις της δίκης (εξαιρουμένης της εκκρεμοδικίας), όταν το δικαστήριο διαπιστώσει την αναρμοδιότητά του δεν απορρίπτει την αγωγή, αλλά αφού καθορίσει στην απόφασή του θετικά και συγκεκριμένα το κατά την κρίση του αρμόδιο δικαστήριο⁴, παραπέμπει σε αυτό την υπόθεση⁵. Η αρμοδιότητα του δικαστηρίου στο οποίο θα παραπεμφθεί η υπόθεση κρίνεται με γνώμονά το χρόνο της συζητήσεως μετά την οποία εκδίδεται η περί παραπομπής απόφαση⁶. Η ρύθμιση (περί παραπομπής) εφαρμόζεται επίσης στο επίπεδο των ενδίκων μέσων⁷, στο πλαίσιο της εκούσιας δικαιοδοσίας⁸, αλλά και σε αυτό των ασφαλιστικών μέτρων⁹.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι, δυνάμει του άρθρ. 44 του ν. 4842/2021¹⁰ προστέθηκε § 5 στο άρθρ. 683 του ΚΠολΔ, η οποία προβλέπει ότι: «*Αν το δικαστήριο δεν είναι καθ' ύλην ή κατά τόπο αρμόδιο, αποφαίνεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και απορρίπτει την αίτηση*». Η εν λόγω (νέα) § 5 του άρθρ. 683 ΚΠολΔ εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη του νομοθέτη στη διαχρονικού δικαίου διάταξη του άρθρ. 116 § 4β του ν. 4842/2021. Επομένως, αν η ένδικη αίτηση ήταν εκκρεμής κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4842/2021, το δικαστήριο δεν θα έπρεπε να την παραπέμψει στο αρμόδιο κατά τόπο Μονομελές Πρωτοδικείο, αλλά να την απορρίψει. Επί της νέας διατύπωσης του άρθρ. 683 § 5 του ΚΠολΔ η ΑιτΕκθ του ν. 4842/2021 αναφέ-

4. ΠΠρθ 13604/1999, με σημείωσα ΠΣΑ, Αριθ 1999. 1747, ΕιρΑλεξ 8/2009, ΕφΑΔΠολΔ 2010. 231. Ειρθ 5342/2007, με σημείωμα Γιαννόπουλου, ΕΠολΔ 2008. 561.

5. Νίκας, Πολιτική Δικονομία , 2003, τ. 1, σ. 282, § 20, αριθ.

4. Για τα πλεονεκτήματα της παραπομπής έναντι της απόρριψης (στην περίπτωση της αγωγής), βλ. τον ίδιο, ό.π. σ. 283, αριθ. 6 και 7.

6. Νίκας, ό.π., με περαιτέρω παραπομπές στην υποσημείωση με αριθ. 18.

7. Ειρθ 1824/1994, Δ 1997. 157.

8. ΜΠρθ 6586/2004, με σημείωμα ΠΣΑ, Αριθ 2005. 280, Νίκας, ό.π., σ. 283, αριθ. 5. Αντίθετες οι ΕφΑθ 2169/1997, Ελληνη 1998. 907, ΕφΑθ 3111/2000, Ελληνη 2001. 1361, ΠΠρθ 2075/2002, ΑρχΝ 2003. 367.

9. ΕιρΑνδρ 24/2002, ΑρχΝ 2003. 704. Νίκας σε Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (επιμ.), Ερμηνεία ΚΠολΔ, 2000, τ. 1, σ. 107, άρθρο 46, αριθ. 5, Νίκας, ό.π., σ. 282-283, αριθ. 5. Τζιφρας, Ασφαλιστικά Μέτρα, 1985, σ. 19. Αντίθετος ο Μπέης, Πολιτική Δικονομία, 1973, τ. 1α, σ. 282 επ. ΕιρΦλωρ 4/2001, με σημείωμα Νικολαΐδη, ΑρχΝ 2005. 517, ΕιρΚαλαμπ 32/2005, με σημείωμα Νικολαΐδη, ΑρχΝ 2008. 388.

10. ΦΕΚ Α' 190/13.10.2021.

ρει ότι σε αυτή τη διάταξη ορίζεται πλέον ρητώς ότι δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του άρθρ. 46 ΚΠολΔ στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και επιλύεται το ζήτημα, το οποίο είχε ανακύψει στη νομολογία, περί του αν η καθ' ύλην ή η κατά τόπον αναρμοδιότητα ασκηθείσας αίτησης ασφαλιστικών μέτρων συνεπάγεται την παραπομπή της στο αρμόδιο δικαστήριο ή την απόρριψη της, υπέρ της άποψης περί απόρριψης και μη παραπομπής της αίτησης σε περίπτωση διάγνωσης της αναρμοδιότητας του δικάζοντος δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, εννοείται πλέον ότι τυχόν χορηγηθείσα πριν από τη συζήτηση της αίτησης από αναρμόδιο δικαστήριο προσωρινή διαταγή παύει αυτομάτως να ισχύει. Περί της νέας διατάξεως του άρθρ. 683 § 5 του ΚΠολΔ, επισήμανονται συνοπτικώς εδώ δύο ζητήματα. Το πρώτο αφορά στο ότι η απόρριψη της αίτησης, που ασκήθηκε σε αναρμόδιο δικαστήριο οδηγεί σε επαύξηση των εξόδων της δίκης, καθώς μετά την απόρριψη ο αιτών καλείται να ασκήσει την ίδια αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο. Απαιτείται, λοιπόν, να εκδοθεί και να προσκομιστεί νέο γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων (του ν. 4194/2013, όπως ισχύει) ενώ υπό το καθεστώς προ του ν. 4842/2021 (της παραπομπής στο αρμόδιο δικαστήριο), ο αιτών καλούταν να εισαγάγει την αίτηση με κλήση στο αρμόδιο δικαστήριο επικολλώντας τη νόμιμη χαρτοσήμανση, χωρίς υποχρέωση έκδοσης και προσκόμισης νέου γραμματίου προκαταβολής εισφορών και ενσήμων. Τούτων λεχθέντων, η νέα ρύθμιση οδηγεί χωρίς λόγο στην επαύξηση των δικαιοτικών εξόδων του αιτούντος.

Το δεύτερο ζήτημα είναι νομοτεχνικό και αφορά στο ότι η

προσθήκη της § 5 στο άρθρ. 683 του ΚΠολΔ θα έπρεπε να συνδυαστεί με ταυτόχρονη τροποποίηση του άρθρ. 46 του ΚΠολΔ το οποίο ορίζει ότι: «Αν το δικαστήριο δεν είναι καθ' ύλην ή κατά τόπον αρμόδιο, αποφαίνεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και προσδιορίζει το αρμόδιο δικαστήριο, στο οποίο παραπέμπει την υπόθεση ...», ώστε να αποφευχθεί η δημιουργηθείσα ήδη αντινομία μεταξύ των δυο διατάξεων του ΚΠολΔ και το συναφές δικονομικό δίλημμα ενώπιον του οποίου θα βρεθεί το αναρμόδιο καθ' ύλη ή/και κατά τόπον δικαστήριο, που δικάζει αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, δηλαδή να παραπέμψει την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο κατ' εφαρμογή της (γενικής) διάταξης του άρθρ. 46 ΚΠολΔ ή να την απορρίψει κατ' εφαρμογή της νεοπαγούς διάταξης του άρθρ. 683 § 5 ΚΠολΔ; Επί του προκειμένου ζητήματος θα μπορούσε να υποστηριχθεί, ότι η νέα διάταξη της § 5 του άρθρ. 683 ΚΠολΔ είναι ειδικότερη και εφαρμόζεται συγκεκριμένα ως επιλογή του νομοθέτη στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

ANNA EM. ΠΛΕΥΡΗ

Επίκουρη Καθηγήτρια Πολιτικής Δικονομίας
Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Λευκωσίας
Δ.Ν. ΑΠΘ - Δικηγόρος

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΟΔ. ΤΣΑΧΙΡΙΔΗΣ
Δικηγόρος, ΜΔ Παντείου Πανεπιστημίου
Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής
Υπότροφος Νομικής Βιβλιοθήκης